

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	2023/2024 1
-----------------------------	----------	-----------------------	-------	-------------------------------	-----------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Географія туризму і рекреації Закарпаття
Кафедра	Кафедра географії та туризму
Освітня програма	24 Сфера обслуговування, спеціальність: 242 Туризм і рекреація
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): Обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 18 Лабораторні заняття: – Самостійна робота: 72
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Бергхауер О. О., к.г.н. berghauer.sandor@kmf.org.ua Оросі Д. П. oroszi.dora@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	-
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Предмет: ознайомлення з фізико- та суспільно-географічними ресурсами, а також з туристичною галуззю, потенціалом Закарпаття. Мета та завдання навчальної дисципліни: Мета викладання дисципліни: охарактеризувати рівень ресурсозабезпеченості і економічного потенціалу Закарпаття та можливості розвитку різних видів туристичної діяльності в області. Дисципліна «Географія туризму і рекреації Закарпаття» орієнтована на засвоєння студентами найважливіших знань, необхідних для розуміння основних туристичних та краєзнавчих особливостей, процесів на Закарпатті. Очікувані програмні результати:

	<p>Загальні компетентності:</p> <p>К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.</p> <p>К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму та рекреації в цілому та окремих його форм і видів.</p> <p>К31. Здатність здійснювати моніторинг, систематизувати та аналізувати стан природних ресурсів, які використовуються в рекреаційній діяльності.</p> <p>Програмні результати:</p> <p>ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</p> <p>ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Місце Закарпаття в туризмі України. • Туристична оцінка природно-рекреаційних ресурсів Закарпаття. • Суспільно-географічні ресурси Закарпаття. • Туристична оцінка історико-культурних ресурсів Закарпаття. • Головні туристичні продукти Закарпаття. • Аналіз туристичного попиту на Закарпатті. Туристичні маршрути Закарпаття.
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Результативність студента під час вивчення дисципліни оцінюється за 100-бальною системою. Бали розподіляються наступним чином:</p> <ul style="list-style-type: none"> - робота на семінарських заняттях – 40 балів; - виконання КМР – 20 балів - іспит – 40 балів.
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Політика дисципліни передбачає дотримання академічної доброчесності, тобто:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; • Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; • Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

	<ul style="list-style-type: none"> • Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Курс лекцій, складений на основі угорських та українських джерел та навчальної літератури, передаватимуться у формі презентацій за допомогою мультимедійних засобів.</p> <p>Методична база дисципліни включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • друківані та електронні конспекти лекцій; • наочний матеріал (малюнки, таблиці, карти); • мультимедійні матеріали; • роздатковий матеріал; • посібники та наукові монографії бібліотеки інституту та кафедри географії та туризму.
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Berghauer Sándor: Kárpátalja turizmusa / Туристичне краєзнавство Закарпаття. Főiskolai jegyzet. Берегово / Beregszász – 2012 http://genius-ja.uz.ua/images/files/berghauer-sandor.pdf</p> <p>Berghauer Sándor – Kóródi Márta – Nagy Benedek –Nagyné Csobán Katalin – Szitás Péter: Turisztikai erőforrások hasznosítása a Kárpát-medence egyes területein. Kóródi Márta (eds.), Debreceni Egyetem. Debrecen, 2021. 188 p ISBN: 978-963-9822-77-1</p> <p>Berghauer Sándor – Sass Enikő – Tarpai József – Tóth Attila: A helyi termékekben rejlő turisztikai erőforrások Kárpátalján. Turisztikai és vidékfejlesztési tanulmányok 5: 3 pp. 57–73. 17 p. (2020)</p> <p>Berghauer Sándor – Sass Enikő (szerk.): A kárpátaljai magyarság turizmusfejlesztési stratégiája. Beregszász, Ukrajna : Gáborprint (2019) , 76 p.</p> <p>Móga J. – Gönczy S. – Berghauer S. – Móga K. 2019: Erőforrás vagy veszélyforrás? az Aknaszlatinai (Solotvyno) sóbányák múltja, jelene és jövője. / Georesource or geohazard? Past, present and future of the salt mines in Solotvyno. GeoMetodika – Földrajz szakmódszertani folyóirat. ELTE. Budapest http://tef.elte.hu/PDF/MogaEtAl2019_Sokarszt_Geometodika.pdf</p> <p>Д.Д. Фодор – О.О. Бергхауер – А.А. Товт – Н.К. Олаг: Дослідження найважливіших атракцій спадщинного туризму Закарпатської області. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку». Луцьк 15–16, 2019</p> <p>Fodor Gyula – Beghauer Sándor – Tóth Attila: Kárpátalja vallási szerkezete 1915-ben a görögkatolikus egyházmegyei sematizmus alapján. Debrecen Süli-Zakar István emlékkötet. Didakt Kft, Debrecen, 2018, o- 80-89- ISBN:978-615-5212-60-4</p> <p>Berghauer S. – Fodor Gy.: Az örökségturizmus helye és jelentősége Kárpátalja idegenforgalmában. In. Kárpátalja Kollógium – Bereg, Máramaros, Ugocsa és Ung Kollégium. Szerk. Molnár E. – Espán M. Antalógia Kiadó, Lakitelek 2018. pp. 291-298</p>

- Бергхауер Олександр – Товт Атілла: Туристична оцінка природних ресурсів Берегівського району Закарпатської області in «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації». Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, 2017, pp. 39-41.
- Бергхауер Олександр – Фодор Дюло – Товт Атілла: Туристична оцінка природних ресурсів Мукачівського району Закарпатської області in «Region – 2017: стратегія оптимального розвитку». Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2017, pp.35-38 ISBN: 978-966-285-435-0
- Бергхауер О. О., Фодор Д. Д., Товт А. А. Дослідження туристичних властивостей Свалявського району – визначення туристичних центрів за допомогою квантитативних та геоінформаційних методів. // Матеріали VII. Міжнародної наукової конференції «Актуальні проблеми дослідження довкілля», присвяченої 80-річчю з дня заснування Ботанічного саду Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. ФОП Цьома С. П. – СумДПУ імені А. С. Макаренка, Суми, 2017. – С. 251-254, УДК 502.3+504.453+57.017
- Бергхауер О. О., Фодор Д. Д. Попит та пропозиція на ринку туристичних послуг Закарпаття // Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції «ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ» 23 – 24 березня 2017 року. – Черкаси, 2017. ISBN978-966-493-297-1 – С. 273-277
- Товт Атілла – Фодор Дюло – Бергхауер Олександр: Туристичний потенціал м. Мукачеве на основі порівняння закладів розміщення за статистичними даними та даними системи Booking.com in I Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Актуальні проблеми регіональних досліджень», Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки м. Луцьк, 2017, о. 105-109. ISBN: 978-966-940-127-4
- Batizi E. 1997: A viski várhegyi fürdő. In: Máramaros megye. Honismereti írások a monarchia korából, Budapest – Beregszász, pp 57–60.
- Bejdik, O. O. (Бейдик О. О.) 2001: Рекреаційна-туристські ресурси України. ВЦ КНУ, Київ.
- Berghauer S. 2008a: Cross border relationship and tourism. Shopping tourism in Beregszász. In: Soós K.–Orosz I. (szerk.): Acta Beregsasiensis. A I I. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai MagyaróiskolaF tudományos közleményei. 2008. VII./2. Ungvár, pp.142–222.
- Berghauer S. 2009a: Turizmus. In: Baranyi Béla (szerk.): Kárpátalja. MTA Regionális Kutatások Központja, Pécs–Budapest, 2009. IX. fejezet, pp. 33 7–353.

- Berghauer S. 2009b: Kárpátalja turizmusának kialakulása és ukrainai jelene. 22 p.
- Berghauer S. 2010: Turizmus Kárpátalján. In: ModernGeográfia, 2010. 2. szám, 23p.
- Berghauer S. 2011: A határmentiség és a turizmus játossa összefüggései Kárpátalja magyarlakta területein. In: Tér és Társadalom / Space and Society 25. évf., 4. szám, 2011 pp. 148–163.
- Berghauer S. – Gyuricza L. 2010: The role of the borderland position in the tourism of Transcarpathia. „Cohesion and Disparities – Regional Management, Peripheral Areas and Sustainable Development in Eastern Europe” – Temesvár, Románia. 2010. május 13–16., 9 p.
- Dancs L. 2003: Turizmus és üdülési szokások Kárpátalja határ menti településein a harmadik évezred küszöbén. In: Süli-Zakar I. (szerk.): Határok és határ mentiség az átalakuló Közép-Európában. Debreceni Egyetem Kossuth Egyetem. Debrecen. pp. 169–178.
- Deschmann A. 1990: Kárpátalja ümemlékei. Tájak-Korok-Múzeumok Egyesület, Budapest, 230 p.
- Donka A. – Gyuricza L. 2002: Az Ukrán–Magyar határtérség magyar oldalának területileg differenciált fejlesztési lehetőségei. Határok és Európai Unió, Szeged. pp. 223–231.
- Gönczy S. – Szilágyi Zs. – Berghauer S. 2011: A kárpátaljai falusiturizmus lehetséges irányai. XIX. Kárpátaljai Nyári Szabadegyetem. Felsőszinevér, 2011 június 28. – július 3. Előadás, (pdf formátum) 43 p.
- Sass Enikő, Berghauer Sándor, Tóth Attila, Linc Annamária: The impact of Covid-19 on the tourism activities of Hungarian tourism entrepreneurs in Transcarpathia / A Covid-19 hatása a magyar idegenforgalmi vállalkozók turisztikai tevékenységére Kárpátalján. Tér és Társadalom | ISSN 2062-9923 Vol. 37 No. 3 (2023)
<https://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/3464>
- Tarpai J. et al.: Kárpátalja magyar szemmel. / Закарпаття очима угорців. Shark Kiadó, Beregszász – Ungvár, 2021.
https://www.kmtt.org/pdf/index.php?m=20210715105929&f=Book-to-web_150.pdf
- <https://www.kmtt.org/pdf/index.php?m=20221025011637&f=Utikonyv-web-ua.pdf>

Témakörök a vizsga teljesítéséhez / Перелік тем

1. Turizmuspolitika és a turizmus jogi szabályozása Ukrajnában / Політика туризму в Україні. Правове регулювання туризму
2. A turizmus helye Ukrajna gazdaságában / Місце туризму в економіці України
3. A turisztikai szolgáltatók forgalma / Обіг туристичних підприємств
4. Turisztikai régiók Ukrajnában / Туристичні регіони в Україні
5. Kárpátalja helye Ukrajna turizmusában / Місце Закарпаття в українському туризмі
6. Történelmi események a kezdetektől a 20. század elejéig / Історичні події від початків до першої чверті XX століття
7. A 20. század első felének fontosabb eseményei / Найважливіші події першої половини XX століття
8. Kárpátalja turizmusa a Szovjetunió időszakában / Туризм Закарпаття у період Радянського Союзу
9. Infrastruktúra idegenforgalmi szempontú értékelése / Інфраструктура
10. Gazdaság idegenforgalmi szempontú értékelése / Економіка
11. Néesség idegenforgalmi szempontú értékelése / Населення
12. Vallási adottságok idegenforgalmi szempontú értékelése / Релігійні громади
13. Földrajzi fekvés idegenforgalmi szempontú értékelése / Географічне положення
14. Domborzati adottságok idegenforgalmi szempontú értékelése / Рельєф
15. Éghajlati adottságok idegenforgalmi szempontú értékelése / Клімат
16. Felszíni és felszínalatti vizek / Гідрологія. Поверхневі води
17. Ásvány- és termálvizek / Мінеральні та термальні води
18. Természetes növényzet és állatvilág / Флора та фауна
19. Természetvédelmi területek és Nemzeti parkok / Природоохоронні території та національні парки
20. Kárpátalja UNESCO-s értékei / Спадщина ЮНЕСКО на Закарпатті
21. Az ember alkotta vonzerők értékelése / Оцінка історично-культурних ресурсів
22. Várak / Замки
23. Kastélyok / Палаци
24. Templomok / Храми
25. Fatemplomok és kolostorok / Дерев'яні церкви, монастири
26. Fesztiválok, rendezvények / Фестивалі, культурні заходи

27. Munkácsi vár / Мукачевський замок
28. Ungvári vár / Ужгородський замок
29. Nevickei vár / Невицький замок
30. Huszti vár / Хустський замок
31. Beregvár. Schönborn-kastély / Палац Шенборнів
32. Az Árpád-vonal bunkerei / Бункер лінії Арпід
33. Szinevéri-tó és Szinevéri Nemzeti Park / Національний парк Синевир
34. Útvonaltervezés / Маршрут
35. Kárpátalja vendégforgalmának elemzése / Аналіз туристичного попиту та постачання
36. Egészségturizmus / Оздоровчий туризм
37. Falusi turizmus / Сільський туризм
38. Síturizmus / Лижний туризм
39. Gasztro- és borturizmus / Гастро- та винний туризм
40. Természetjárás, bakancsos turizmus / Пішохідний туризм

Шкала оцінювання: національна та ECTS / Osztályozási skála: nemzeti és ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám	Оцінка ECTS / ECTS osztályzat	Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	для заліку / beszámoló esetén
90 – 100	A	відмінно / jeles	зараховано / megfelelt
82-89	B	добре / jó	
75-81	C		
64-74	D	задовільно / elégséges	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével